

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. L. P.**, zastoupena JUDr. Martou Pauerovou, advokátkou se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovaným: **1. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**, se sídlem Smetanovo nábřeží 6, Praha 1, **2. Univerzita Karlova**, se sídlem Ovocný Trh 5, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2020, č. j. 6 A 28/2016 - 158,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) se žalobkyně domáhala určení, že žalovaní porušili její právo na uložení druhého oponentského posudku k její diplomové práci vypracovaného doc. PhDr. J. K., M. A., Ph.D. (dále též „doc. J. K.“) ve Studijním informačním systému Univerzity Karlovy v Praze (dále též „SIS“) a v Repozitáři závěrečných prací studentů UK (dále též „repozitář“) spolu s prvním posudkem a diplomovou prací žalobkyně dle § 47b odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o vysokých školách“), a to tím, že tento druhý posudek krátce po zveřejnění diplomové práce žalobkyně vyňali z obou databází, čímž se dopustili nezákonného zásahu. Zároveň žalobkyně požadovala, aby soud žalovaným přikázal obnovení původního stavu ke dni 22. 7. 2014, tj. aby do SIS a do repozitáře vložili mimo její diplomové práce a dalších dokumentů stanovených v § 47b odst. 1 zákona o vysokých školách i oponentský posudek doc. K., a umožnili žalobkyni vložit do obou databází errata, která obsahovala její vyjádření k prvnímu oponentskému posudku.

[2] Městský soud rozsudkem ze dne 18. 12. 2019, č. j. 6 A 28/2016 - 110 (dále též „první rozsudek“), žalobu žalobkyně zamítl s odůvodněním, že neumístěním posudku vypracovaného doc. J. K. spolu s původním a jediným možným oponentským posudkem v SIS a repozitáři nepředstavovala porušení práva žalobkyně, a není tedy nezákonným zásahem. K požadavku žalobkyně na zveřejnění errat se městský soud nevyjádřil.

[3] Proti prvnímu rozsudku podala žalobkyně kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 As 26/2020 - 22 (dále též „zrušující rozsudek“), vyhověl, rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Kasační soud ve svém rozsudku zejména uvedl, že postup žalovaných v daném případě zasáhl do veřejných subjektivních práv žalobkyně, neboť v situaci, kdy byly k její diplomové práci vypracovány dva oponentské posudky, měla žalobkyně právo na jejich zveřejnění v příslušných databázích. Nejvyšší správní soud městskému soudu zároveň uložil vypořádat všechna žalobní tvrzení.

[4] Městský soud následně, vázán zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu, vydal dne 30. 9. 2020 rozsudek č. j. 6 A 28/2016 - 158 (dále též „druhý rozsudek“), kterým ve výroku I. žalobu žalobkyně ve vztahu k 2. žalovanému (Univerzita Karlova, dále též „UK“) zamítl s odůvodněním, že tento žalovaný není subjektem, který se dopustil zásahu do práva žalobkyně, neboť z interních předpisů žalovaných vyplývá, že *„etapa finalizace záznamu a kontrola jeho úplnosti spadá do činnosti pracovníků fakulty* (tj. žalovaného 1. - Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, dále též „FSV UK“). Výrokem II. pak městský soud 1. žalovanému (FSV UK) zakázal, aby pokračoval v porušování práva žalobkyně na uložení druhého oponentského posudku v SIS a v repozitáři. V tomto ohledu vyšel ze závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu. Důvodným pak soud neshledal požadavek žalobkyně, aby soud přikázal žalovaným umožnit jí vložit do obou databází předmětná errata. K tomu uvedl, že žalobkyně nevyužila errata k opravám typografických a obdobných drobných chyb (což je jejich smysl), ale zařadila do nich své vyjádření k prvnímu oponentskému posudku, s jehož obsahem nesouhlasila. Ze žádného právního předpisu však nelze dovodit právo studenta na to, aby jeho vyjádření k posudkům na jím vypracovanou práci bylo zveřejněno v SIS a repozitáři. Neučinil proto tuto část návrhu žalobkyně součástí výroku obsahujícího zákaz v pokračování porušování práva žalobkyně. Dále městský soud vypořádal i navazující žalobní argumentaci. Plné znění uvedeného rozsudku je přístupné na www.nssoud.cz, a Nejvyšší správní soud na něj pro stručnost odkazuje.

II.

[5] Proti rekapitulovanému rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost. Stěžovatelka předně vyjádřila přesvědčení, že žaloba vůči 2. žalovanému (UK) neměla být zamítnuta, neboť z provedených důkazů vedle odpovědnosti 1. žalovaného za porušení práv stěžovatelky jednoznačně vyplývá i odpovědnost Univerzity Karlovy. Jelikož městský soud žalobu ve vztahu k UK zamítl a nezavázal ji k povinnosti neporušovat práva stěžovatelky na uložení druhého oponentského posudku v SIS a repozitáři, může se zásah opakovat. Dále brojila proti závěru městského soudu, že nemá právo na vložení předmětných errat do databází.

pokračování

Poukázala na to, že záznam o průběhu obhajoby její diplomové práce, který patří mezi povinně zveřejňované dokumenty dle § 47b odst. 1 zákona o vysokých školách, neobsahuje její vyjádření k oponentským posudkům, dovodila proto, že by jí mělo být umožněno vyjádřit její názor jinou formou, tj. formou errat. Stěžovatelka v kasační stížnosti poukazovala i na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

III.

[6] Žalovaní ve společném vyjádření navrhli zamítnutí kasační stížnosti. Poukázali na to, že v souladu s druhým rozsudkem městského soudu zajistili vložení druhého oponentského posudku do SIS i do repozitáře. K požadavku na vložení errat obsahujících vyjádření stěžovatelky k prvnímu oponentskému posudku žalovaní ve shodě s městským soudem konstatovali, že z žádného zákona ani interního předpisu univerzity či fakulty nelze dovodit právo studenta na to, aby jeho vyjádření k posudkům na jím vypracovanou práci bylo zveřejněno v rámci studijního informačního systému a následně v repozitáři. Text práce lze upravovat pouze do jejího odevzdání k obhajobě, s výjimkou errat, přičemž za tzv. errata se považují pouze opravy chyb (typografických a obdobných drobných chyb) v již svázané, resp. odevzdané závěrečné práci; je vyloučeno, aby v repozitáři bylo pod označením errata zveřejněno cokoliv jiného. UK odmítla i to, že by v budoucnu mohla zasahovat do repozitáře, jak stěžovatelka namítla v kasační stížnosti.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Jelikož se jedná o opakovanou kasační stížnost, vážil Nejvyšší správní soud nejprve její přípustnost z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[10] Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. i další výjimky. Toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. To stejné platí i pro námitky, ke kterým se Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku nevyjádřil. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu a odporovalo by účelu a smyslu správního soudnictví (v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165,

2365/2011 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost dle uvedených východisek a shledal, že je přípustná. Přistoupil proto k jejímu věcnému posouzení.

[11] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tvrzením stěžovatelky poukazujícím na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí městského soudu skutečně nepřezkoumatelné.

[12] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 76). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku.

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Z rozsudku vyplývají důvody, které městský soud vedly k zamítnutí žaloby. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, a ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64). Takovými vadami rozsudek městského soudu netrpí.

[14] Nejvyšší správní soud se dále zabýval jádrem dané věci.

[15] Soud připomíná, že stěžovatelka v žalobě dovozovala porušení práva na uložení druhého oponentského posudku k její diplomové práci v SIS a v repozitáři spolu s prvním posudkem a diplomovou prací, a to tím, že druhý posudek byl krátce po zveřejnění diplomové práce vyňat z uvedených databází. Stěžovatelka současně požadovala, aby do SIS a do repozitáře byl tento druhý posudek opět vložen, a aby jí bylo umožněno vložit do obou databází errata, která obsahovala její vyjádření k prvnímu oponentskému posudku. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku vyhodnotil, že nezveřejněním druhého posudku došlo k zásahu do veřejných subjektivních práv stěžovatelky. Podle § 47b odst. 1 zákona o vysokých školách *vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a záznamu o průběhu a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze*

pokračování

kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy (důraz přidán). Kasační soud konstatoval, že v (atypické) situaci, kdy byly k diplomové práci stěžovatelky vypracovány dva oponentské posudky, měla stěžovatelka právo na zveřejnění obou těchto posudků v příslušných databázích. Městský soud, vázán tímto rozsudkem kasačního soudu, pak zakázal 1. žalovanému, tj. FSV UK, kterého vyhodnotil jako původce zásahu, pokračovat v porušování práva stěžovatelky na uložení druhého posudku k diplomové práci stěžovatelky v SIS i v repozitáři.

[16] Mezi stranami není přitom sporné, že v návaznosti na uvedený rozsudek městského soudu byl zveřejněn v obou databázích i druhý posudek k diplomové práci. Došlo tedy k odstranění tvrzeného zásahu. Skutečnost, jakými vnitřními postupy univerzity byl zásah způsoben a následně v návaznosti na rozsudek městského soudu odstraněn, přitom nemá na závěr o stávající absenci tohoto zásahu vliv. Jestliže stěžovatelka argumentovala obavou, že by se 2. žalovaný mohl tohoto zásahu dopustit v budoucnu, jedná se fakticky o požadavek stěžovatelky na vyslovení *pro futuro* působícího preventivního zákazu nového zásahu do práv stěžovatelky. Právní úprava však takto postupovat neumožňuje. K tomu odkazuje soud na § 82 s. ř. s., podle něhož *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.* (důraz přidán). Judikatura správních soudů dovodila, že žaloba proti nezákonnému zásahu podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li zároveň splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a přitom byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li splněna byť jen jediná z takto kumulativně formulovaných podmínek, nelze ochranu v řízení podle § 82 s. ř. s. poskytnout (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS, ze dne 6. 2. 2020, č. j. 2 As 79/2019 - 61 atp.). Z ničeho přitom ani nevyplývá ani to, že by se měl zásah opakovat (§ 87 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Podle názoru Nejvyššího správního soudu městský soud nepochybil ani tím, že žalovaným nepřikázal umožnit stěžovatelce vložit do obou databází předmětná errata. Stěžovatelka totiž errata nevyužila k opravám typografických a obdobných drobných chyb, k nimž dle vnitřních předpisů slouží, ale zařadila do nich své vyjádření k oponentskému posudku, s jehož obsahem nesouhlasila. Z žádného ustanovení zákona o vysokých školách ani z vnitřních předpisů univerzity a fakulty nelze dovodit právo studenta na to, aby jeho vyjádření k posudkům na jím vypracovanou práci bylo zveřejněno v rámci studijního informačního systému a následně v repozitáři závěrečných prací. Stěžovatelka ani neoznačila žádné ustanovení, ze kterého by měla vyplývat povinnost umožnit zveřejnění takových „errat“ v předmětných databázích. Pokud stěžovatelka poukazovala na záznam o průběhu obhajoby, který je rovněž součástí dokumentů zveřejňovaných dle § 47b odst. 1 zákona o vysokých školách, konstatuje soud, že ze skutečnosti, že tento záznam v případě stěžovatelky neobsahuje její vyjádření k oponentským posudkům, nelze dovodit založení práva stěžovatelky na zveřejnění takového jejího vyjádření v příslušných databázích pod názvem „errata“. Nejvyšší správní

soud se proto ztotožnil se závěrem městského soudu, že nezveřejnění errat v databázích dle požadavku stěžovatelky nepředstavovalo nezákonný zásah ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s. Nad rámec lze podotknout, že na průběh obhajoby diplomové práce stěžovatelky je možno usuzovat z toho, že její práce byla ohodnocena známkou *výborně* (tj. nejlepší možné hodnocení). Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné jiné vady, pro které by bylo třeba přistoupit ke zrušení rozsudku městského soudu. Nejvyšší správní soud se s rozsudkem ztotožnil a v podrobnostech na něj odkazuje.

[18] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[19] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaným, kterým by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jim v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu